

1451-во заседание, 6-8 декември 2022 г. (формат „Права на човека“)

H46-8 Група "Обединена македонска организация Илинден и други"/България (жалба № 59491/00)

Наблюдение върху изпълнението на решенията на Европейския съд

Решения

Представителите на министрите

1. припомниха, че тази група дела се отнася до необосновани откази на съдилищата в периода 1999-2015 г. да регистрират сдружения, целящи да постигнат признаване на „македонското малцинство в България“, основани на съображения за националната сигурност, защита на обществения ред и правата на другите (цели, насочени към „признаването на македонското малцинство“ и към предполагаеми сепаратистки идеи) и на конституционната забрана на сдружения, преследващи политически цели, както и на неспазване на формалните законови изисквания (нарушения на член 11);
2. изразиха дълбоко съжаление от факта, че въпреки приемането на Междинна резолюция CM/ResDH(2020)197 и последващите я решения, повече от 16 години след първото окончателно решение по тази група дела, на сдруженията, целящи „постигане на признаване на македонското малцинство“, продължава да се отказва рутинно регистрация главно поради по-широк проблем с неодобрението на техните цели и се сблъскват с устойчива практика на властите да изтъкват нови основания за отказ, въпреки че документите им за регистрация са били разглеждани многократно;
3. отбелязаха със загриженост, че сдружението „Гражданско сдружение за защита на основни индивидуални човешки права“ е било окончателно прекратено на основания, мотивирани от отрицателна оценка на неговите цели, отхвърлени от Европейския съд в настоящите решения, а не поради действителни незаконосъобразни дейности; отново подчертаха, че настоящите решения не пораждаат задължение за признаване на група лица като малцинство, но ясно изискват от националните органи да не отказват регистрация на основания, които са били многократно отхвърляни от Европейския съд, свързани с целите на сдруженията;
4. припомниха положителните мерки, приети по-рано от българските власти, включително законодателните промени от 2018 г., с които бе въведена нова административна процедура за регистрация; отбелязаха също така, че властите наскоро са публикували „Принципни позиции“ за длъжностните лица по регистрацията и ръководство за сдруженията относно изискванията за регистрация, и припомниха, че в писмото на Министъра на правосъдието от октомври 2021 г. се съдържа послание на високо равнище относно изпълнението на тези дела, но изразиха загриженост, че тези стъпки не са довели до привеждане на практиката на Агенцията по вписванията и съдилищата в съответствие с изискванията на Конвенцията ;
5. призоваха властите да предприемат всички необходими неизпълнени мерки, за да се съобразят изцяло с Междинната резолюция CM/ResDH(2020)197 и последващите я решения, по-специално като гарантират, че всяко ново искане за регистрация на сдруженията жалбоподатели или сходни на тях сдружения се разглежда в пълно съответствие с член 11 от Конвенцията, и като разширят задължението на Агенцията да дава указания за поправяне на регистрационните документи;
6. отбелязаха освен това, че за да може да се постигне осезаем напредък по тези дела, Агенцията и компетентните съдилища следва: (i) да не отказват регистрация на сдружения, целящи да постигнат „признаване на македонското малцинство в България“, на основания, които противоречат на решенията на Европейския съд по тези дела; (ii) да установяват изчерпателно всички недостатъци на регистрационните документи на сдруженията жалбоподатели и сходни на тях сдружения;

7. поискаха от властите да предоставят информация по всички горепосочени въпроси до 31 май 2023 г. и решиха да разгледат отново тези дела на 1475-ото си заседание (септември 2023 г.) (формат „Права на човека“); потвърдиха готовността си, при липса на осезаем напредък преди заседанието през септември 2023 г., да поканят председателя на Комитета на министрите да изпрати писмо до българските власти, като ги призове да намерят бързи решения, за да изпълнят изцяло и ефективно задълженията си, произтичащи от решенията на Съда по тези дела.